

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Elvan IŞIK GEZMİŞ

Giresun Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 19-10-2026	Esas No: 2/3954

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK. LİGİ
1 5 Ekim 2026
No: 1961390

T B M M GENEL EVRAK
1 5 Ekim 2026
No: 1961390

GENEL GEREKÇE

Türkiye'de kadınlar, iş hayatında ve sosyal güvenlik sisteminde ciddi eşitsizliklerle karşı karşıya kalmaktadır. Çoğu kadın iş bulmakta zorlanırken, sosyal güvenlik sistemindeki adaletsizlikler nedeniyle pek çok kadın hayatlarının sonuna kadar çalışmak zorunda bırakılmaktadır. Kadınların sosyal ve ekonomik yaşamda karşılaştıkları bu sorunlar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini daha da derinleştirmektedir.

Doğum borçlanması, kadınların çalışma hayatlarında ve emeklilik süreçlerinde önemli bir düzenleme olarak yer almaktadır. Kadınların, çalışma sürelerine çocuklarına bakım verdikleri ve ev işlerini üstlendikleri sürelerin yansıtılabilmesi büyük bir ihtiyaçtır. Ancak, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41. maddesinde yer alan düzenlemeye göre, doğum borçlanması yalnızca doğumun sigortalılık başlangıcından sonra gerçekleşmesi hâlinde mümkün olmaktadır. Bu düzenleme, kadınların daha uzun süre çalışmasına neden olmakta ve Anayasa'nın eşitlik ilkesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasamıza göre kadın ve erkekler eşit haklara sahip olmalıdır. Ancak erkeklerin askerlikte geçirdikleri süreyi istedikleri gibi borçlanabilmesi mümkünken, kadınların sigorta başlangıcından önce yaptıkları doğumlar nedeniyle çalışma hayatından uzak kaldıkları süreyi borçlanamaması eşitlik ilkesine açıkça tezat oluşturmaktadır. Bu durum, kadınların emeklilik haklarına erişimini zorlaştırmakta, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini daha da derinleştirmektedir.

Tüm bu nedenlerle kadınların doğum borçlanmasında eşitlik sağlanması, sigorta başlangıç tarihine bakılmaksızın doğum sürelerini borçlanabilmesi ve genel olarak kadınların sosyal güvenlik sistemindeki haklarının geliştirilmesi acil bir ihtiyaçtır. Bu düzenlemeler, kadınların ekonomik ve sosyal hayatta daha güçlü bir şekilde yer almasını sağlayacak, toplumsal cinsiyet eşitliğine katkıda bulunacaktır.

Bu gerekçelerle, bu kanun teklifi ile sigortalı kadın çalışanlara ilk defa sigortalı oldukları tarihten önceki doğumları nedeniyle çalışma yaşamından koptukları dönemlere ilişkin doğum borçlanması hakkının verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yapılan değişiklikle, kadınların doğum borçlanması hakkının sadece ilk defa sigortalı çalışmaya başladıktan sonra yaptıkları doğumlarla sınırlı olması durumu ortadan kaldırmıştır. Bu düzenleme ile sigorta tescil tarihinden önce gerçekleşen doğumlar için de SGK, Bağ-Kur veya Emekli Sandığı kaydına bakılmaksızın borçlanma yapılabilmesinin önü açılmıştır. Bu sayede Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılık teşkil eden mevcut uygulamanın düzeltilmesi hedeflenmiştir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının doğumdan önce veya doğum sırasında sigortalı olup olmadığına bakılmaksızın, üç defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla borçlanılacak sürelerde uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılmaması ve çocuğunun yaşaması şartlarıyla talepte bulunulan süreleri,"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

